

Minęło 79 lat od pierwszej wywózki Polaków na Sybir

W nocy z 9 na 10 lutego 1940 r. odbyła się pierwsza z czterech masowych deportacji Polaków przeprowadzonej przez władze sowieckie. Marszałek Województwa Podlaskiego Artur Kosicki uczcił pamięć ofiar składając w poniedziałek (11 lutego br.) kwiaty pod Pomnikiem-Grobem Nieznanego Sybiraka przy kościele pw. Ducha Świętego w Białymstoku. Z kolei wicemarszałek Marek Olbryś towarzyszył odsłonięciu Alei Pamięci Ofiar Sybiru w Podgórzu (gm. Łomża – 10 lutego).

W zimową noc z 9 na 10 lutego na rozkaz Moskwy wywieziono blisko 140 tys. ludzi - głównie rodziny wojskowych, urzędników, pracowników służby leśnej i kolei ze wschodniej części kraju. Była to pierwsza masowa deportacja zorganizowana przez władze sowieckie z Kresów II Rzeczypospolitej. Kolejne miały miejsce w kwietniu i czerwcu 1940 r., ale pierwsza z wywózek była najtragiczniejsza.

Białostockie obchody tych tragicznych wydarzeń rozpoczęły się 8 lutego promocją albumu „Sybir ołówkiem Aliny Maliszewskiej” we foyer Opery i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku przy ul. Podleśnej 2 . Po spotkaniu z albumem odbył się również koncert in memoriam 79. rocznicy pierwszych wywózek na Sybir pt. „Pamięć”.

Muzeum Pamięci Sybiru w Białymstoku przygotowało także wystawę pt.: „Noc 10 lutego 1940. Pamiętamy.”, której otwarciu towarzyszyło uroczystościom upamiętniającym tragiczne lutowe wydarzenia w Podgórzu (gm. Łomża). W niedzielę 10 lutego odsłonięto tam „Aleje Pamięci Ofiar Sybiru”, czyli dwa wysokie na kilka metrów słupy z umieszczonymi na nich nazwiskami wywiezionymi na Sybir mieszkańców Gminy Łomża. Podczas uroczystości kwiaty pod pomnikiem Sybiraka (odsłoniętym dwa lata temu) złożyli m.in.: parlamentarzyści – Bernadeta Krynicka i Lech Kołakowski; przedstawiciele samorządu województwa podlaskiego: wicemarszałek Marek Olbryś i radny wojewódzki Marek Komorowski a także lokalnego - wójt gminy Łomża Piotr Kłys. Podczas spotkania odbyła się również promocja książki pn.: „Nieprzemilczana historia. O zesłańcach Sybiru z gm. Łomża” – zawierająca wspomnienia Sybiraków. Inicjatorem jej wydania jest biblioteka w Podgórzu i jej szefowa Wiesława Kłosińska.

Z terenu Białostoczczyzny podczas pierwszej wywózki na Sybir wywieziono ok. 13 tys. osób, z terenu Łomży i okolic – tylko tej jednej nocy - ponad 1750 osób. Historycy szacują, że w sumie na Syberię wywieziono od trzystu tysięcy do ponad miliona osób. Wielu z deportowanych nie przetrwało podróży, wielu nigdy nie wróciło z zesłania.

ak

fot. Marcin Nawrocki/UMWP

4Lomza.pl

